

TALOUSARVIOALOITE 82/2010 vp**Määrärahan osoittaminen Suomessa palvelleiden ulkomaalaisten sotaveteraanien leskien korvauksiin*****Eduskunnalle***

Vuosien 1939—1945 sodissa Suomen joukoissa taisteli kaikkiaan noin 16 000 vapaaehtoista monista eri maista. Eniten vapaaehtoisia tuli Ruotsista, Virossa, Itä-Karjalasta ja Inkerinmaalta. Entisiä vapaaehtoisia on elossa enää arviolta 2 000—3 000 henkilöä.

Talvi- ja jatkosotaan osallistui tuhansia virolaisia vapaaehtoisia. Toisen maailmansodan aikana Viron kansan myötätunto oli lähes 100 %:sti Suomen puolella, tästä kertovat mm. Suomen Tallinnan lähetystöön saapuneet lukuisat raha- ja tavaralahjoitukset. Myös sodasta kärsineitä lapsia ryhdyttiin viemään Virossa kesäviittoon ja ensimmäinen 100 lapsen erä oli juuri saapunut Virossa, kun Neuvostoliitto miehitti maan kesäkuun puolivälissä 1940.

Talvisodan aikana Suomeen siirtyneistä virolaisista muodostettiin jatkosodan alettua erikoisyksikkö, joka toimitettiin moottoriveneillä ja lentoteitse heinäkuussa 1941 Virossa. Yksikkö suoritti menestyksekkäästi häirintä- ja tiedustelutehtäviä puna-armeijan selustassa siihen asti, kunnes saksalaiset joukot saapuivat Virossa. Vuosina 1942—1944 tuli n. 3 500 virolaista yli Suomenlahden ja ilmoittautui vapaaehtoiseksi Suomen armeijaan. Virolaiset osallistuivat kesän 1944 torjuntataisteluihin aluksi Viipurin lohkolle ja myöhemmin Vuoksen suunnalla. Suomen puolesta kaatui lähes 200 virolaisnuorukaista ja satoja haavoittui.

Vuoden 1993 alusta lukien tuli voimaan laki, jonka nojalla ulkomaalaisille vapaaehtoisille voi-

tiin hakemuksesta myöntää kahden viikon mittainen kuntoutusjakso suomalaisessa kuntoutuslaitoksessa sekä kertasuorituksena 1 000 markan (n. 168 euroa) suuruinen rintamaraha. Ellei käytänyt kuntoutusmahdollisuutta, myönnettiin vaihtoehtoisesti rintamaraha kaksinkertaisena. Etuus oli voimassa vuoden 1996 loppuun. Tämän jatkoksi on maksettu vuosittaiseen budjettipäätökseen perustuen vuotuista rintama-avustusta Virossa ja muualla entisen Neuvostoliiton alueella asuville veteraaneille (455 euroa vuodessa). Rintama-avustusta voidaan myöntää myös Suomessa pysyvästi asuville vapaaehtoisille rintamasotilaille. Avustuksen piirissä oli vuonna 2004 noin 360 henkilöä. Lisäksi Suomessa ja entisen Neuvostoliiton alueella asuvilla vapaaehtoisilla on vuoden 1998 alusta lukien ollut mahdollisuus veteraanikuntoutusta vastaavaan kuntoutukseen.

Suomessa sotainvalidien puolisoille ja veteraanien leskille on tarjolla joitain kuntoutuspalveluita sekä eläkettä. Virolaisten veteraanien leskille ei ole mitään tukea, rintama-avustukset loppuvat sotaveteraanin kuoltua. Virolaisten, Suomessa palvelleiden veteraanien leskiä on Virossa vain muutamia kymmeniä. Suomen tulisi hoitaa virolaisten ja myös muissa maissa asuvien, Suomessa toisen maailmansodan aikana palvelleiden veteraanien leskille asiallinen rahallinen tuki. Muutamien vuosien kuluessa näiden veteraanien puoliset ovat myös poistuneet. Koska veteraanien leskiä ulkomailla on enää varsin vähän,

TAA 82/2010 vp — Pertti Hemmilä /kok

tarvittava rahamäärä ei ole suuri ja budjetissa rahaa ei tarvitse enää varata useiksi vuosiksi eteenpäin. Nyt on viimeiset ajat Suomen osoittaa kunnioitusta toisessa maailmansodassa suomalaisien rinnalla taistelleille veteraaneille ja heidän puolisoilleen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2011 talousarvioon momentille 33.50.54 lisäyksenä 50 000 euroa Suomessa palvelleiden ulkomaalaisten sotaveteraanien leskien tukemiseen.

Helsingissä 20 päivänä syyskuuta 2010

Pertti Hemmilä /kok